

Schoolplan Zwemmen Speciaal (Basis) Onderwijs Zoetermeer

2020 -2021
Concept

Inhoud

Schoolplan zwemmen	2
1. Doelstellingen.....	3
2. Verantwoordelijkheid.....	4
3. Aansprakelijkheid	4
4. Samenwerking tussen de zwemleerkracht en leerkracht	4
5. Ouders/verzorgers	5
6. Begeleidende ouders/verzorgers en vrijwilligers	5
7. De totale zwemtijd.....	5
8. Deelnamevereisten	5
9. Aantal leerlingen per school en maximale groepsgrootte.....	6
10. Organisatorische aspecten	6
11. De intake	7
12. Het leerlingvolgsysteem	7
13. Speelse opdrachtvormen	7
14. Het diplomazwemmen.....	8
15. De hygiëne	8
16. EHBO.....	8
17. Kledingvoorschriften.....	8
18. Het douchen	8
19. De kleedruimtes	9
20. Het zwemrooster	9
21. Evaluatie	9
22. Organisatie schoolzwemmen en busvervoer	9
23. Bekostiging schoolzwemmen en busvervoer	10
Bijlage 1: Begrippenlijst.....	11
Bijlage 2: Taken begeleidende ouder/verzorger	13
Bijlage 3: Inventarisatieformulier leerlingvolgsysteem.....	14
Bijlage 4: Registratieformulier	15
Bijlage 5: Zwemcertificaat	16
Bijlage 6: Wijze van communiceren bij onvrede.....	17
Bijlage 7: Praktische informatie over schoolzwemmen voor de invallende leerkracht	18
Bijlage 8: Akkoordverklaring afwijking maximale groepsgrootte	19
Bijlage 9: Belangrijke adressen en telefoonnummers	21

Schoolplan zwemmen

Op maandag 21 november 2011 heeft de gemeenteraad van Zoetermeer besloten het schoolzwemmen vanaf augustus 2012 aan te bieden aan leerlingen uit het speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs.

Dit schoolplan zwemmen beoogt het schoolzwemmen in Zoetermeer goed te regelen. De onderlinge afspraken en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen zijn vastgelegd, teneinde daarmee de veiligheid voor de leerlingen en de kwaliteit van het schoolzwemmen te waarborgen.

Onder schoolzwemmen wordt verstaan het zwemonderwijs in schoolverband voor leerlingen uit het speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs. Recreatieve incidentele zwemactiviteiten in schoolverband vallen niet onder het regiem van deze samenwerkingsovereenkomst.

Sinds het schooljaar 2015-2016 is de gemeente gestopt met het zelfstandig uitvoeren van het schoolzwemmen. Om het schoolzwemmen onbelemmerd voort te kunnen zetten koopt de gemeente het schoolzwemmen in bij zwemschool Het Zweminstituut. Het tussen schoolbesturen en de gemeente overeengekomen schoolplan vormt de basis van waaruit de inkoop en uitvoering van het schoolzwemmen wordt vormgegeven.

Jaarlijks maken de gemeente en de schoolbesturen afspraken over het schoolzwemprogramma voor het nieuwe schooljaar. De gemeente leidt het met de schoolbesturen overeengekomen schoolzwemprogramma vóór het einde van het lopende schooljaar ter uitvoering door naar Het Zweminstituut. Naar behoefte vindt vooruitlopend op het vaststellen van het nieuwe schoolzwemprogramma een evaluatie plaats tussen de schoolbesturen en de gemeente.

Wijziging van dit schoolplan zwemmen, anders dan veranderingen in eerder beschreven jaarlijkse schoolzwemprogramma's, zijn uitsluitend mogelijk met instemming van de schoolbesturen en de gemeente.

De school is verantwoordelijk voor dat de inhoud van het schoolplan zwemmen bekend is bij de leerkrachten en als zodanig wordt toegepast. Het zwembad biedt het zwemmen aan binnen het door de schoolbesturen geaccordeerde Schoolplan Zwemmen. In het Lesplan staat beschreven hoe de zwemonderwijzers te werk gaan om de leerlingen te leren zwemmen.

Het schoolzwemmen vindt plaats in Sportcentrum De Driesprong en/of Sportcentrum De Veur.

Instemming met voorliggend Schoolplan zwemmen heeft plaatsgevonden tijdens het schoolbesturenoverleg van 5 juni 2012.

Het Schoolplan zwemmen is op 26 juni 2012 vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zoetermeer en actualisaties worden sindsdien voorgelegd aan de schoolbesturen voor akkoord.

Om het schoolzwemmen in het schooljaar 2020-2021 te kunnen garanderen zijn in voorliggend Schoolplan zwemmen een aantal onderdelen aangepast. Betreffende aanpassingen worden aan het eind van het schooljaar 2019 – 2020 ter goedkeuring aan de schoolbesturen voorgelegd. Het schoolzwemplan is in overleg met het Zweminstituut getoetst op het Protocol Veiligheid en Toezicht Schoolzwemmen van de VSG (november 2017)¹. Klik op onderstaande link voor het betreffend protocol.

¹ [Link](#) protocol VSG

1. Doelstellingen

In deze paragraaf staan per school de doelstellingen voor het schoolzwemmen vermeld.

De doelstellingen worden door de deelnemende scholen en schoolbesturen eerst bevestigd waarna deze in het definitieve Schoolplan Zwemmen Speciaal (Basis) Onderwijs worden opgenomen.

Het speciaal onderwijs:

- A. De Keerkring (stichting Responz)
 - Leerlingen werken toe naar het diploma A en B.
 - Jonge risicokinderen: watergewenning, water vrij maken en motorische ontwikkeling.
- B. De Voorde (Kentalis onderwijs Zoetermeer)
 - Leerlingen uit leerjaar 4 werken toe naar het diploma A.
- C. De Tamarinde (Kentalis onderwijs Zoetermeer)
 - Voor de leerlingen is zwemmen een vorm van bewegingsonderwijs. Sommige leerlingen werken toe naar diploma A.
- D. De Plataan (Kentalis onderwijs Zoetermeer)
 - Leerlingen werken toe naar het diploma A en B.

Het speciaal basisonderwijs:

- E. De Horizon (Unicoz)
 - Jonge risicokinderen: watergewenning, water vrij maken en motorische ontwikkeling.
 - Leerlingen uit de combinatiegroep 3 werken toe naar diploma A. Wordt tijdens het schooljaar dit diploma gehaald dan gaan zij leren voor diploma B.
- F. De Vuurtoren (stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer)
 - Jonge risicokinderen: watergewenning, water vrij maken en motorische ontwikkeling.
 - Leerlingen uit de combinatiegroep 3/4 leren zwemmen voor diploma A en B. Eventuele zij-instromers die nog geen diploma A hebben bij binnenkomst bij De Vuurtoren, kunnen hierbij aansluiten.
- G. Het Zwanenbos (stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer)
 - Jonge risicokinderen: watergewenning, water vrij maken en motorische ontwikkeling.
 - Leerlingen uit groep 3/4 leren zwemmen voor diploma A en B. Eventuele zij-instromers die nog geen diploma A hebben bij binnenkomst bij het Zwanenbos, kunnen hierbij aansluiten.

Het onderwijs is gericht op het aanleren en vergroten van zwemvaardigheden. Het schoolzwemmen maakt deel uit van het vakgebied bewegingsonderwijs.

- A. De leerlingen leren zichzelf te redden als ze in het water vallen.
- B. De leerlingen leren veilig te spelen in (moderne) zwembaden en leren mee te (kunnen) doen aan de verschillende zwemsporten.

Tijdens het schoolzwemmen worden de methodiek en didactiek gevolgd uit het Lesplan. Dat plan is te verkrijgen bij het zwembad.

Het Zwem-ABC en de zwemvaardigheidsdiploma's, ontwikkeld door de Nationale Raad Zwemveiligheid, vormen de kern van het lesprogramma. Leerlingen die het Zwem-ABC hebben voltooid, zijn zwemveilig en - vaardig genoeg om op een verantwoorde wijze te genieten van de vele vormen van vrijetijdsbesteding in, op, onder en aan het water. De eisen van onder andere de zwemdiploma's A, B en C staan vermeld in het Lesplan van het Zweminstituut. Dit lesplan is bij het Zweminstituut op te vragen.

2. Verantwoordelijkheid

De verantwoordelijkheid voor het schoolzwemmen ligt bij de school.

De leerkracht is voor, tijdens en na de zwemles verantwoordelijk voor een goede gang van zaken, zoals omschreven in het schoolplan zwemmen. De zwemleerkracht is onder de algehele verantwoordelijkheid van de leerkracht verantwoordelijk voor de feitelijke verzorging van de zwemles.

Het zwembad is verantwoordelijk voor de aanwezigheid van voldoende bevoegde zwemleerkrachten. De school is verantwoordelijk voor de aanwezigheid van voldoende leerkrachten en begeleidende ouders/verzorgers. In bijlage 6 is verwoord hoe te handelen bij onvrede over het functioneren van de zwemleerkracht of de leerkracht.

3. Aansprakelijkheid

De School, de zweminstructeurs, het Zwembad en de groepsleerkrachten kunnen onder omstandigheden ieder aansprakelijk (zowel civielrechtelijk als strafrechtelijk) zijn voor een ongeval. De civielrechtelijke aansprakelijkheid is er in principe pas als het ongeval veroorzaakt is door het tekort schieten in de zorgplicht die beide partijen hebben en er sprake is van een aan de School dan wel het Zwembad toe te rekenen onrechtmatige daad of sprake is van wanprestatie.

Voor het Zwembad kan die onrechtmatigheid bijvoorbeeld bestaan in het niet naleven van wettelijke voorschriften of het tekort schieten in de instructie- of toezichttaken. Voor de School geldt een bijzondere zorgplicht ten aanzien van de gezondheid en de veiligheid van de leerlingen die aan haar zorg zijn toevertrouwd en onder haar toezicht staan. Het enkele feit dat het ongeval heeft plaatsgevonden impliceert echter nog niet dat de School haar zorgplicht heeft geschonden. Deze bijzondere zorgplicht impliceert bovendien niet dat steeds op elke leerling direct toezicht wordt gehouden, zodanig dat elke onregelmatigheid direct wordt opgemerkt en direct kan worden ingegrepen. Steeds zal aan de hand van de concrete omstandigheden van het geval dienen te worden beoordeeld wie en/of wat aansprakelijk zijn voor het ongeval.

De aansprakelijkheidsverzekering van de School en het Zwembad bieden in beginsel dekking voor civielrechtelijke claims. Het is daarom noodzakelijk dat zowel de School als het Zwembad zorgdragen voor een aansprakelijkheidsverzekering.

4. Samenwerking tussen de zwemleerkracht en leerkracht

Een goede samenwerking - op basis van de onderscheiden verantwoordelijkheden – tussen de zwemleerkrachten, leerkrachten en (begeleidende) ouders/verzorgers is van groot belang. Uitwisseling van informatie is daarvan een belangrijk onderdeel. Deze informatie-uitwisseling dient voor en na de zwemles plaats te vinden. Aangezien hiervoor slechts beperkte tijd beschikbaar is, is het ook mogelijk van tijd tot tijd hiervoor een aparte bijeenkomst te beleggen tussen school en het zwembad.

- A. De leerlingen van de desbetreffende groep worden begeleid door de op dat moment verantwoordelijke leerkracht en een aantal begeleidende ouders/verzorgers. Het is de verantwoordelijkheid van de scholen om minimaal twee begeleidende ouders/verzorgers per groep mee te sturen. De overdracht van leerlingen vindt plaats bij de ingang van de doucheruimte.
- B. Leerkrachten en zwemleerkrachten hebben het recht en de plicht alle (organisatorische) maatregelen te treffen die de goede gang van zaken tijdens de zwemles waarborgen.
- C. De zwemlessen kunnen pas beginnen wanneer de leerkracht en zwemleerkracht in de zwemzaal aanwezig zijn.
- D. De leerkracht en de zwemleerkracht verblijven gedurende de gehele zwemles in de zwemzaal.
- E. Eén van de begeleidende ouders/verzorgers vanuit de school wordt ingeschakeld bij de toiletgang van de leerlingen en bij kleine ongelukjes.
- F. Aan het einde van de les assisteert de leerkracht de zwemleerkrachten bij het toezicht op het verlaten van het bassin door de leerlingen. De leerkracht telt de leerlingen bij de ingang van de douche en een zwemleerkracht inspecteert het bassin.

5. Ouders/verzorgers

- A. Ouders/verzorgers verstrekken op verzoek van school gegevens omtrent gezondheid en zwemvaardigheid van hun kinderen aan de leerkracht van school.
- B. Ouders/verzorgers (met uitzondering van begeleidende ouders/verzorgers) hebben geen toegang tot de zwemzaal. Driemaal per jaar is het via kijkweken mogelijk om in de zwemzaal naar de zwemles te kijken door ouders/verzorgers.
- C. Overleg over de begeleiding van leerlingen verloopt tussen de leerkracht en de zwemleerkracht en niet rechtstreeks tussen ouders/verzorgers en zwemleerkrachten.

6. Begeleidende ouders/verzorgers en vrijwilligers

- A. De verrichtingen van de begeleidende ouders/verzorgers vallen onder de verantwoordelijkheid van de leerkracht.
- B. Begeleidende ouders/verzorgers mogen hun begeleidende taak met instemming van de leerkracht ook in het zwembad langs de kant van de bassins uitoefenen. Daarbij is het van belang dat de begeleidende ouder/verzorger een duidelijke taak en plaats toegewezen krijgt en geen andere handelingen verrichten.
- C. Begeleidende ouders/verzorgers mogen zich niet bemoeien met de feitelijke zwemlessen en worden geacht niet in contact te treden met de zwemleerkrachten over de begeleiding van de leerlingen.
- D. Begeleidende ouders/verzorgers mogen geen (eigen) kinderen meenemen op de zwemzaal.
- E. De verrichtingen van de begeleidende ouder/verzorger of vrijwilliger in het water, vallen onder de verantwoordelijkheid van de zwemleerkracht.
- F. Als de ouder/verzorger of vrijwilliger met een leerling in het water naar een hoger niveau wil om te oefenen, wordt er een seintje gegeven aan de zwemleerkracht en is de zwemleerkracht van het hogere niveau verantwoordelijk voor desbetreffende leerling. Ouders/verzorgers en vrijwilligers kunnen zich dus niet onbeperkt vrij bewegen met een leerling in het zwembad.
- G. In bijzijn van een ouder/verzorger en/of vrijwilliger in het water mag de zwemleerkracht zijn niveaugroep (lesvak) niet verlaten om met een leerling op een hoger/dieper niveau te oefenen.

In bijlage 2 staat omschreven welke taken begeleidende ouders/verzorgers dienen uit te voeren.

7. De totale zwemtijd

Het schoolzwemmen wordt aangeboden in 40 lesweken per schooljaar. Omtrent de feitelijke startdatum worden de scholen tijdig door de gemeente geïnformeerd.

Het instructiezwemmen duurt per keer inclusief douchen 40 minuten. De zwemleerkracht kan daarna tijd gebruiken voor andere activiteiten (overleg met leerkrachten, noteren van vorderingen e.d.). Bij lesuitval door toedoen van het zwembad zal het zwembad indien mogelijk inhaalmomenten creëren. Lesuitval ontstaan door toedoen van school zoals een studiedag of een schoolreisje geeft geen recht op een inhaalmoment.

8. Deelnamevereisten

- Het schoolbestuur van de deelnemende scholen en de afdeling Vrije Tijd van de gemeente spreken elk jaar af welke leerlingen van welke school komen zwemmen. In paragraaf 1 van het schoolzwemplan staat aangegeven welke leerlingen komen zwemmen.
- De school zorgt voor begeleiding van elke leerling die niet zelfstandig in het zwembad kan lopen.
- De school zorgt voor 1 op 1 begeleiding in het water, indien een leerling dit nodig heeft.
- Leerlingen dienen passief zindelijk te zijn. Er wordt preventief geplast en leerlingen die niet zindelijk zijn dienen een luier om te hebben.

9. Aantal leerlingen per school en maximale groepsgrootte

☐ Totaalaantal leerlingen en maximale groepsgrootte per SO-school:

Lesuur (aantal groepen)	SO-School	Totaalaantal leerlingen	Ondiepe bad	Diepe bad zonder diploma	Diepe bad met diploma A	Diepe bad met diploma B
1, 2,	De Keerkring					
5	De Voorde/Plataan					
6	De Tamarinde					
	Totaal					

☐ Totaalaantal leerlingen en maximale groepsgrootte per SBO-school:

Lesuur (aantal groepen)	SBO-School	Totaal aantal leerlingen	Ondiepe bad	Diepe bad zonder diploma	Diepe bad met diploma A	Diepe bad met diploma B
7	De Horizon					
8, 9	De Vuurtoren					
10, 11	Het Zwanenbos					
	Totaal					

10. Organisatorische aspecten

- A. Er wordt een zo breed mogelijk programma aangeboden, waarbij iedere leerling op zijn niveau nieuwe vaardigheden kan leren.
- B. Iedere niveaugroep wordt zoveel mogelijk door een vaste zwemleerkracht begeleid ter bevordering van een vertrouwensrelatie.
- C. Waar nodig betreft de zwemleerkracht het bad om de leerlingen met raad en daad bij te staan.
- D. Waar mogelijk vindt individuele begeleiding plaats.
- E. Het schoolzwemmen wordt per groep op vier niveaus verzorgd.
- F. Om pedagogische en organisatorische redenen kan de zwemleerkracht besluiten flexibel om te gaan met de groepsgrootte, dit kan echter alleen voorkomen wanneer er toestemming is gegeven door de verantwoordelijke groepsleerkracht en dit schriftelijk is vastgelegd in het leerlingvolgsysteem of via een akkoordverklaring (zie bijlage 8).

11. De intake

- A. Voor de eerste zwemles wordt op school het inventarisatieformulier (zwemadministratie, bijlage 3) ingevuld. Daarbij wordt onder meer aangegeven wat de zwemgevorderdheid van de leerlingen is en of er bijzonderheden zijn (medische gegevens zoals epilepsie, syndroom, ADHD, ADD, astma, oorklachten, huidziekten, diabetes). De school noch het zwembad kan verantwoordelijk worden gesteld voor de situatie dat ouders gegevens achterhouden of niet compleet of correct verstrekken.
- B. Er wordt verwacht dat het inventarisatieformulier bij aanvang van de eerste les is ingevuld. Zolang het formulier niet volledig is ingevuld of ingeleverd, kan er niet gestart worden met de lessen.
- C. Tijdens de eerste zwemles van het schooljaar worden de verschillende niveaugroepen ingedeeld. Zowel de zwemleerkracht als de leerkracht zien erop toe dat de leerlingen in de goede groep worden opgenomen.
- D. Voor de aanvang van het nieuwe schooljaar vindt er afstemming plaats tussen de gemeente, het zwembad en de scholen over de organisatie en uitvoering van het zwemonderwijs. Daarnaast ontvangen de deelnemende scholen en schoolbesturen door middel van een brief van het zwembad alle relevante informatie over het zwemonderwijs in het betreffende schooljaar.
- E. In de loop van het jaar dient er aandacht te worden besteed aan de intake van zij-instromers. De leerkracht informeert de zwemleerkracht over de aanwezigheid van zij-instromers en verstrekt daarbij informatie over de zwemgevorderdheid en eventuele bijzonderheden. De zwemleerkracht verwerkt de nieuwe gegevens in het persoonlijk registratieformulier.
- F. Het aantal leerlingen kan afwijken van het officieel doorgegeven aantal leerlingen. Dit kan verschillende redenen hebben, denk o.a. aan de groei van de school en zij-instromers. School informeert het zwembad hier tijdig over zodat hier een oplossing voor gevonden kan worden.

12. Het leerlingvolgsysteem

- A. De zwemleerkracht houdt de tussentijdse vorderingen per leerling digitaal bij via Zwemscore. Daardoor is het mogelijk aan de leerkrachten en via hen aan de ouders/verzorgers van de leerlingen informatie te verstrekken. De registratie is ook van belang voor een eventuele vervangende zwemleerkracht.
- B. Zodra het vaardigheidsniveau dit toelaat, zal de leerling in de volgende niveaugroep worden geplaatst. De overgang wordt administratief vastgelegd door de zwemleerkracht die de leerling in zijn groep krijgt.
- C. De leerkracht geeft belangrijke informatie over de leerlingen (medische gegevens, ontwikkelingsaspecten, vorderingen bij privézwemmen, gedragsaspecten e.d.) voor de zwemles door aan de zwemleerkracht. De gegevens worden door de zwemleerkracht geregistreerd.
- D. Bij binnenkomst noteert de leerkracht de aan-/afwezigheid van de leerlingen in het aan- afwezigheid registratieformulier in het leerlingvolgsysteem. De map met het leerlingvolgsysteem bevindt zich tijdens het schoolzwemmen op de zwemzaal.
- E. Tijdens de informatieoverdracht tussen leerkracht en zwemleerkracht en de verwerking hiervan bevinden zich geen leerlingen in het water van de betreffende zwemleerkracht.

Een voorbeeld van een registratieformulier in het leerlingvolgsysteem is toegevoegd als bijlage 4.

13. Speelse opdrachtvormen

De speelse opdrachtvormen zijn onderdeel van de totale zwemles en vallen als zodanig onder de verantwoordelijkheid van de zwemleerkracht. Dit zijn goede gelegenheden voor de zwemleerkrachten om de leerlingen bij de implementatie van het geleerde te observeren.

De moderne recreatiezwembaden hebben allerlei speelattributen. Hierbij kan men denken aan een wildwater kreek, glijbaan, whirlpool en dergelijke. Het hier veilig in vertoeven kan als kinderen hiermee geoefend hebben d.m.v. speelse opdrachtvormen. Ze leren wat er wel en niet kan in het zwembad, krijgen inzicht in drijvend vermogen en duikmogelijkheden of onmogelijkheden. Kinderen worden hierin begeleid tijdens de speelse opdrachtvormen.

14. Het diplomazwemmen

- A. Er wordt minimaal twee keer per jaar diploma gezwommen. Deze dagen worden aan het begin van het seizoen door het zwembad vastgesteld.
- B. Enkele weken voor het diplomazwemmen wordt bekeken of een leerling aan de eisen van het diploma voldoet. Is dit het geval dan worden de school en de ouders/verzorgers (via school) schriftelijk hiervan door het zwembad op de hoogte gesteld.
- C.
 - 1. Alle leerlingen gaan mee tijdens het diplomazwemmen. Indien het zwembad niet in staat is voor de niet-diplomazwemmers zwemles te organiseren, wordt dit bijtijds aan de schooldirectie gemeld.
 - 2. De schooldirectie bekijkt of opvang van de niet-diplomazwemmers op school zonder problemen kan plaatsvinden. Indien dit problemen geeft, wordt dit z.s.m. aan het zwembad doorgegeven.
 - 3. Indien de schooldirectie van mening is dat de school geen mogelijkheden heeft voor opvang dan vervalt het diplomazwemmen. Er vindt dan gewoon een schoolzwemles plaats.
 - 4. Vervolgens vindt overleg plaats tussen het zwembad en de schooldirectie over een passende oplossing voor het diplomazwemmen in een later stadium.
- D. Ouders/verzorgers kunnen het diplomazwemmen in de zwemzaal bijwonen.
- E. Aan het einde van het schooljaar ontvangen alle leerlingen die niet deelnemen aan het diplomazwemmen een zwemcertificaat waarop staat aangegeven welke onderdelen worden beheerst.

15. De hygiëne

- A. Zowel de zwemleerkracht als de leerkracht houden toezicht op de handhaving van de hygiëne door de leerlingen. Zo mag de zwembadzaal niet met buitenschoeisel worden betreden en gebruikt elke leerling in principe een eigen handdoek om zich af te drogen.
De GGD geeft o.a. voorlichting over preventie en de risico's van infectieziekten. Zij heeft hiervoor een speciale afdeling waarin gespecialiseerde artsen en verpleegkundigen werkzaam zijn. Deze zijn in geval van problemen, twijfel of vragen over infectieziekten of huidaandoeningen te benaderen.
- B. Het zwembad is verantwoordelijk voor het naleven van de WHVBZ (Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden).

16. EHBO

Kleine ongelukken (pleister, bloedneus en dergelijke) worden verzorgd door een door schoolbegeleider, ouder/verzorger. Grotere ongelukken worden verzorgd door de zwemleerkracht en/of leerkracht (persoon met een geldig EHBO-diploma). De zwemleerkracht en/of leerkracht kunnen ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid (bij voorkeur in overleg en in overeenstemming) besluiten de les te stoppen.

17. Kledingvoorschriften

- A. De leerlingen zwemmen (met uitzondering van die momenten waarbij voor gekleed zwemmen wordt geoefend) in badkleding.
- B. Leerlingen met epilepsie dienen een rode badmuts te dragen tijdens de zwemles.
- C. Voor leerlingen waarvan de ouders/verzorgers om culturele redenen bezwaren hebben tegen reguliere badkleding, wordt aangepaste badkleding toegestaan mits veiligheid en hygiëne niet in het geding zijn.

18. Het douchen

- A. De leerlingen zijn verplicht om voor en na de zwemles te douchen. Tijdens het douchen houden de zwemleerkracht en de leerkracht toezicht.
- B. Voor leerlingen met ouders/verzorgers die om culturele redenen bezwaren hebben tegen gemeenschappelijk douchen, wordt gezocht naar een mogelijkheid tot individueel douchen. Mocht dit laatste onmogelijk zijn, dan kunnen deze leerlingen worden vrijgesteld van de verplichting tot douchen.
- C. De leerkracht en begeleidende ouders/verzorgers begeleiden de leerlingen tussen de kleedkamer en de doucheruimte.

19. De kleedruimtes

- A. Het zwembad draagt zorg voor voldoende kleedruimte.
- B. De leerkracht en begeleidende ouders/ verzorgers verzorgen het toezicht in de kleedruimtes bij het verkleden voor en na de zwemles.

20. Het zwemrooster

- A. Op basis van de aantallen leerlingen, de wensen van de scholen en de ruimte in de zwembaden het stelt het Zweminstituut een zwemrooster samen. Wijzigingen van b.v. leerlingenaantallen van de scholen worden tijdig aan het Zweminstituut doorgegeven. De roostertijden vallen in principe binnen de schooltijden. Het onjuist of onvolledig aandragen van gegevens kan consequenties hebben voor het zwemrooster.
- B. Indien een zwemles van de kant van de school geen doorgang kan vinden, dan wordt dit door de school doorgegeven aan het zwembad en (indien van toepassing) de busvervoermaatschappij. Indien een zwemles van de kant van het zwembad geen doorgang kan vinden, dan wordt dit door het zwembad zo vroeg mogelijk doorgegeven aan de betreffende school (scholen), de gemeente en (indien van toepassing) de busvervoermaatschappij.

21. Evaluatie

- A. De schoolbesturen en de gemeente Zoetermeer, afdeling Vrije Tijd, zullen jaarlijks de wijze van het schoolzwemmen en de werking van het schoolplan evalueren. Waar nodig is de gemeente beschikbaar voor een persoonlijk gesprek.
- B. Jaarlijks in april vindt er overleg plaats met de scholen en het zwembad over de organisatie in het volgende schooljaar en een inhoudelijke evaluatie van het afgelopen schooljaar. De zwemschool neemt het initiatief voor een dergelijke bijeenkomst.

22. Organisatie schoolzwemmen en busvervoer

De gemeente stuurt het met de schoolbesturen overeengekomen schoolzwemprogramma ter uitvoering door naar het zwembad. Naar behoefte vindt vooruitlopend op het vaststellen van het nieuwe schoolzwemprogramma een evaluatie plaats tussen de schoolbesturen en de gemeente.

De afspraken zijn:

- A. Het Zweminstituut inventariseert de groeps-indelingswensen van de scholen en stelt op basis hiervan een lesrooster op.
- B. De gemeente Zoetermeer (afdeling Vrije Tijd) organiseert het vervoer voor scholen die het zwembad met de bus bezoeken.

23. Bekostiging schoolzwemmen en busvervoer

De gemeente Zoetermeer en de schoolbesturen maken afspraken over de bekostiging van het schoolzwemmen. Eventuele wijzigingen van gemaakte afspraken worden vastgelegd in het Schoolzwemplan.

De afspraken zijn:

- A. De volgende schoolbesturen ontvangen een vergoeding voor het schoolzwemmen van het rijk: Kentalis (De Tamarinde, Plataan en De Voorde), Stichting Responz (De Keerkring).
De schoolbesturen maken deze vergoeding volledig over naar de gemeente Zoetermeer waarbij 1 oktober van het schooljaar geldt als teldatum.
- B. De gemeente Zoetermeer stuurt hiervoor een rekening naar de schoolbesturen.
- C. Het uitgangspunt is dat de gemeente Zoetermeer de helft van de kosten van het busvervoer op basis van leerlingaantallen in rekening brengt bij schoolbesturen met scholen die met de bus naar het schoolzwemmen gaan. Scholen voor het speciaal onderwijs krijgen van het rijk een vergoeding voor het busvervoer. Deze scholen kunnen deze vergoeding hiervoor gebruiken.
- D. Op basis van het schoolzwemprogramma wordt jaarlijks met schoolbesturen overlegd welke scholen gebruik maken van busvervoer. Deze scholen ontvangen hiervoor een rekening van de gemeente.

Bijlage 1: Begrippenlijst

In deze bijlage worden de participanten omschreven die betrokken zijn bij het schoolzwemmen in Zoetermeer.

-Schoolbestuur-

De besturen van de scholen stellen het schoolplan zwemmen vast. De besturen zijn: Stichting Responz (De Keerkring), Kentalis onderwijs Zoetermeer (De Tamarinde, De Plataan en De Voorde), Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer (De Vuurtoren en Het Zwanenbos SBO) en Unicoz (De Horizon).

-School-

De directeur en de leerkrachten dragen zorg voor de uitvoering van het schoolzwemmen volgens het schoolplan zwemmen.

-Leerkracht-/Leraar ondersteuner

De medewerker van de school die lesgeeft op de school en met zijn of haar groep naar het zwembad gaat. De leraarondersteuner heeft dezelfde bevoegdheden als de leerkracht.

-Onderwijsassistent-

Een onderwijsassistent is een medewerker in het onderwijs. Onder verantwoordelijkheid van de leerkracht verrichten onderwijsassistenten eenvoudige, routinematige onderwijsinhoudelijke taken.

-Manager zwemschool-

De manager zwemschool zorgt ervoor dat de inhoud van het schoolplan zwemmen bekend is bij de zwemleerkrachten, coördinator zwemzaal en als zodanig wordt uitgevoerd.

-Zwembad-

Het Zweminstituut en in het bijzonder de zwemleerkrachten en coördinator zwemzaal die zorgdragen voor de uitvoering van het schoolzwemmen volgens het schoolplan zwemmen.

-Coördinator zwemzaal-

De persoon die alles coördineert wat in de zwemzaal plaatsvindt.

-Zwemleerkracht-

De medewerker van het Zweminstituut, die zwemlessen verzorgt in sportcentra De Driesprong en/of De Veur.

-Vrijwilliger-

Een vrijwilliger is iemand die uit vrije wil werkzaamheden verricht, buiten een vast dienstverband, onder verantwoordelijkheid van de zwemleerkracht.

-Ouder/verzorger-

De vader, moeder of verzorger die de leerling verzorgt/opvoedt.

-Begeleidende ouder/verzorger-

De vader, moeder of verzorger die tijdens het schoolzwemmen begeleidt ter ondersteuning van de leerkracht.

-Leerling-

Het kind dat zwemonderwijs krijgt van een zwemleerkracht.

-Zij-instromer-

Een leerling die in de loop van het schooljaar start met schoolzwemmen.

-Gemeente Zoetermeer, afdeling Vrije Tijd

Afdeling van de gemeente Zoetermeer.

- Contactpersoon-

De school en het zwembad hebben elk een contactpersoon. De contactpersoon heeft specifiek tot taak het verzamelen en verspreiden van informatie binnen de eigen organisatie, alsmede het informeren van de andere partij. In het leerlingvolgsysteem staan de namen van de contactpersonen vermeld.

-Zwemschool-

De aanbieder van zwemonderwijs waarbij het schoolzwemmen is ingekocht.

Bijlage 2: Taken begeleidende ouder/verzorger

Algemeen

- A. De verrichtingen van de begeleidende ouders/verzorgers vallen onder de verantwoordelijkheid van de leerkracht.
- B. Begeleidende ouders/verzorgers mogen hun begeleidende taak met instemming van de leerkracht ook in het zwembad langs de kant van de bassins uitoefenen. Daarbij is het van belang dat de begeleidende ouder/verzorger een duidelijke taak en plaats toegewezen krijgt en geen andere handelingen verricht.
- C. Begeleidende ouders/verzorgers mogen zich niet bemoeien met de feitelijke zwemlessen en worden geacht niet in contact te treden met de zwemleerkrachten over de begeleiding van de leerlingen.
- D. Begeleidende ouders/verzorgers mogen geen (eigen) kinderen meenemen op de zwemzaal.
- E. De verrichtingen van de begeleidende ouder/verzorger of vrijwilliger in het water, vallen onder de verantwoordelijkheid van de zwemleerkracht.
- F. Als de ouder/verzorger of vrijwilliger met een leerling in het water naar een hoger niveau wil om te oefenen, wordt er een seintje gegeven aan de zwemleerkracht en is de zwemleerkracht van het hogere niveau verantwoordelijk voor desbetreffende leerling. Ouders/verzorgers en vrijwilligers kunnen zich dus niet onbeperkt vrij bewegen met een leerling in het zwembad.
- G. In bijzijn van een ouder/verzorger en/of vrijwilliger in het water mag de zwemleerkracht zijn niveaugroep (lesvak) niet verlaten om met een leerling op een hoger/dieper niveau te oefenen.

Taken

- A. De begeleidende ouders/verzorgers helpen bij het veilig in- en uitstappen uit de bus van de leerlingen.
- B. De begeleidende ouders/verzorgers verzorgen het toezicht in de kleedruimtes bij het verkleeden voor en na de zwemles.
- C. De begeleidende ouders/verzorgers begeleiden de leerlingen tussen de kleedkamer en de doucheruimte.
- D. Kleine ongelukken (pleister, bloedneus en dergelijke) worden verzorgd door een begeleidende ouder/verzorger.
- E. De begeleidende ouders/verzorgers begeleiden leerlingen naar de toilet en terug de zwemzaal in.
- F. De begeleidende ouders/verzorgers helpen bij het toezichthouden tijdens de zwemles. De groepsleerkracht geeft aan waar de begeleidende ouders/verzorgers kunnen zitten in de zwemzaal en welke leerlingen men in de gaten dient te houden.

Bijlage 3: Inventarisatieformulier leerlingvolgsysteem

Inventarisatieformulier schoolzwemmen				
School	Schooljaar			
Adres	Dag			
Contactpersoon	Tijd			
Tel.nr.	Groep			
E-mailadres	Aantal l.l.			

Nr niveau*	Begin	Naam	Geboorte		Bijzonderheden (belangrijke zaken welke waardevol kunnen zijn voor de zwemleerkracht om goede lessen te kunnen verzorgen)
			J/M	datum	
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					

* alleen het hoogste diploma invullen.

School: **dag/tijd:**

Registratie formulier Niveau watervrij/drijven

Naam :

Datum start niveau:

Datum eind niveau:

Bijzonderheden:

Aandachtspunten lesgever:

Bijlage 5: Zwemcertificaat

Naam.....

heeft op.....

de volgende onderdelen behaald tijdens het schoolzwemmen in zwembad De Driesprong.

Ik beheers in het **ondiepe bad de volgende onderdelen van het niveau:**

WATERVRIJ/DRIJVEN

- ☐ Zelfstandig in het water springen vanaf de lage kant
- ☐ Zelfstandig uit het water klimmen
- ☐ Bellen blazen in het water
- ☐ Ringen van de bodem pakken
- ☐ Door het zeil met gat/poortjes
- ☐ Drijven rug
- ☐ Drijven buik
- ☐ Voetengym
- ☐ Beginnende rugcrawl benen
- ☐ Beginnende borstcrawl benen
- ☐ Beginnende rugslag
- ☐ Survival

Paraaf zwemonderwijzer

.....

.....

niet goed = - half goed = 0 goed = +

~~~~~
Dit betreft geen officieel certificaat volgens de norm van NPZ / NRZ

Bijlage 6: Wijze van communiceren bij onvrede

Zoals in hoofdstuk 4 staat verwoord, overlegt het zwembad bij voorkeur niet rechtstreeks met ouders. Dit verloopt via de school. Leerkrachten kunnen vragen stellen namens de ouders over de voortgang van de leerlingen bij de betreffende zwemleerkracht.

In eerste instantie is rechtstreeks contact tussen school en het zwembad via de contactpersonen de beste manier om zaken op te lossen. Werkt dit uiteindelijk niet tot tevredenheid dan is er de mogelijkheid om dit met een hoger echelon op te nemen.

Onvrede over de les bij de leerkracht:

- Bij onvrede over een les zal de leerkracht allereerst de zwemleerkracht aanspreken.
- Als dit niet helpt zal de coördinator van de zwemzaal aangesproken worden door de leerkracht.
- Als ook dan geen oplossing wordt gevonden, neemt de directeur van school contact op met de manager van de zwemschool.
- Als ook dan geen oplossing wordt gevonden, dan stelt de directeur van school de gemeente hiervan in kennis en zal de gemeente dit in behandeling nemen.

Onvrede over functioneren leerkracht bij de zwemleerkracht:

- Bij onvrede over het functioneren zal de zwemleerkracht allereerst de leerkracht aanspreken.
- Als dit niet helpt zal de coördinator van de school aangesproken worden door de zwemcoördinator.
- Als dit niet helpt zal de directie van school aangesproken worden door de manager van de zwemschool
- Als ook dan geen oplossing wordt gevonden, dan en stelt de manager van de zwemschool de gemeente hiervan in kennis en zal het schoolbestuur dit in behandeling nemen.

Als de coördinator van de zwemzaal tevens uitvoerend zwemleerkracht is waar de klacht overgaat, dan kan het beter met de manager van de zwemschool worden besproken. Wel is het correct om hier melding van te maken bij de desbetreffende persoon.

Bijlage 7: Praktische informatie over schoolzwemmen voor de invallende leerkracht

Vandaag of morgen vervangt u een leerkracht die de leerlingen naar het zwembad voor schoolzwemmen begeleidt! Beknopt wordt hier weergegeven wat er van u verlangd wordt.

Voor de zwemles

- Informeer bij de leerlingen naar eventuele speciaal geplande activiteiten (bijvoorbeeld kleding meenemen) en neem eventueel contact op met het zwembad.
- De leerlingen worden begeleid door de leerkracht en een aantal begeleidende ouders/verzorgers. Het is de verantwoordelijkheid van de scholen om minimaal 2 begeleidende ouders/verzorgers per groep mee te sturen.
- Indien er sprake is van busvervoer zorgt de leerkracht voor het veilig in- en uitstappen van de leerlingen, geeft het sein van vertrek van de bus, controleert of de leerlingen de veiligheidsgordels dragen.

Tijdens de zwemles

- De leerlingen wachten in de kleedkamer tot ze door de zwemleerkracht gehaald worden. Naar het toilet gaan, kan in deze tijd gebeuren.
- Het instructiezwemmen duurt inclusief douchen 40 minuten.
- De leerlingen zwemmen in badkleding. Leerlingen met epilepsie dragen verplicht een badmuts.
- Sieraden, pleisters en kauwgom zijn in de zwemzaal niet toegestaan.
- Ouders/verzorgers hebben geen toegang tot de zwemzaal.
- De overdracht van leerlingen vindt plaats bij de ingang van de doucheruimte.
- Douchen is verplicht voor jede zwemzaal op gaat.
- De douche gaat maar één keer aan.
- De leerkracht geeft aan het begin van de les aan dat u als invallende leerkracht met de leerlingen bent meegekomen.
- De zwemleerkracht zorgt ervoor dat alle leerlingen in de goede niveaugroep worden geplaatst.
- In het zwembad ligt het leerlingvolgsysteem (zwemadministratie). Daarin wordt onder meer aangegeven wat de zwemgevoerdheid van de leerlingen is en of er bijzonderheden zijn. Bij binnenkomst noteert de leerkracht de aan/afwezigheid van de leerlingen in het leerlingvolgsysteem, de map met het leerlingvolgsysteem bevindt zich tijdens het schoolzwemmen op de zwemzaal.
- Tijdens de informatieoverdracht tussen leerkracht en zwemleerkracht en de verwerking hiervan bevinden zich geen leerlingen in het water van de betreffende zwemleerkracht.
- De zwemlessen kunnen pas beginnen wanneer de leerkracht en zwemleerkracht in de zwemzaal aanwezig zijn.
- De leerkracht en zwemleerkracht verblijven gedurende de gehele zwemles in de zwemzaal.
- Een persoon van de begeleidende ouders/verzorgers vanuit de school wordt ingeschakeld bij de toiletgang van de leerlingen en kleine ongelukjes.
- De verrichtingen van de begeleidende ouders/verzorgers vallen onder de verantwoordelijkheid van de leerkracht.
- Begeleidende ouders/verzorgers mogen hun begeleidende taak met instemming van de leerkracht en zwemleerkracht ook in het zwembad langs de kant van de bassins uitoefenen.
- Begeleidende ouders/verzorgers mogen zich niet bemoeien met de feitelijke zwemlessen en worden geacht niet in contact te treden met de zwemleerkrachten over de begeleiding van de leerlingen.
- Aan het einde van de les is het de bedoeling dat de zwemleerkracht, leerkracht en begeleidende ouders/verzorgers meewerken om de leerlingen zo snel mogelijk uit het water te krijgen en onder de douche te laten gaan.
- Na afloop van de les assisteert de leerkracht de zwemleerkrachten bij het toezicht op het verlaten van het bassin door de leerlingen. De leerkracht telt de leerlingen en een zwemleerkracht inspecteert het bassin.
- Overleg over de begeleiding van leerlingen verloopt tussen de leerkracht en de zwemleerkracht en niet rechtstreeks tussen ouders/verzorgers en zwemleerkrachten.

Bijlage 8: Akkoordverklaring afwijking maximale groepsgrootte

De zwemleerkrachten uit zwembad ..... en de leerkracht van de school zijn bekend met de afspraken welke opgenomen zijn in het Schoolplan Zwemmen.

In het Schoolplan Zwemmen staat aangegeven dat de maximale grootte van een groep leerlingen in het ondiepe en in het diepe bassin als volgt is:

□ Totaalaantal leerlingen en maximale groepsgrootte per SO-school:

Lesuur (aantal groepen)	SO-School	Totaalaantal leerlingen	Ondiepe bad	Diepe bad zonder diploma	Diepe bad met diploma A	Diepe bad met diploma B
1, 2, 3, 4	De Keerkring	48	6	6	12	12
5	De Voorde/Plataan	26	8	8	12	12
6	De Tamarinde	20	6	6	10	10
	Totaal	94				

□ Totaalaantal leerlingen en maximale groepsgrootte per SBO-school:

Lesuur (aantal groepen)	SBO-School	Totaalaantal leerlingen	Ondiepe bad	Diepe bad zonder diploma	Diepe bad met diploma A	Diepe bad met diploma B
7, 8	De Horizon	20	8	8	10	10
9, 10	De Vuurtoren	27: 12 JRK 15	8	8	10	10
11, 12	Het Zwanenbos	35: 15 JRK 20	8	8	10	10
	Totaal	82				

Daarbij is de leerkracht voor, tijdens en na de zwemles verantwoordelijk voor een goede gang van zaken. De zwemleerkracht is onder de algehele verantwoordelijkheid van de leerkracht verantwoordelijk voor de feitelijke verzorging van de zwemles.

Het zwembad is verantwoordelijk voor de aanwezigheid van voldoende zwemleerkrachten. De school is verantwoordelijk voor de aanwezigheid van voldoende leerkrachten en eventueel begeleidende ouders/verzorgers.

In samenspraak met de zwemleerkracht en coördinator zwemzaal van zwembad ..... en leerkracht van de school is besloten tot zolang het nodig is, af te wijken van de maximale groepsgrootte bij de groep leerlingen welke oefenen in vakje ....., met een maximum van ..... leerlingen.

School zal op vakje ..... een extra toezichthouder plaatsen.

Deze akkoordverklaring betreft tevens het VSG Protocol Veiligheid en

Toezicht en is geldig tot het einde van het lopende schooljaar.

Aldus overeengekomen te Zoetermeer, d.d. ....,

Zwembad.....

&

School: .....

Naam:.....

Functie:.....

Datum ondertekening:

Handtekening:

.....

Naam:.....

Functie:.....

Datum ondertekening:.....

Handtekening:

.....

Bijlage 9: Belangrijke adressen en telefoonnummers

Alg. alarmnummer	112
Politie Zoetermeer	0900-8844
Ambulance	070-361 92 20
Brandweer	088-8868000
Ziekenhuis Het Lange Land	079-346 26 26/0900-1001822

Sportcentrum De Driesprong

Van Stolberglaan 1
2712 RB Zoetermeer

Sportcentrum De Veur

Prismalaan 40
2718 CX Zoetermeer

Het Zweminstituut

Contactpersonen:

Tineke van Lieshout	Coördinator zwemmen	070-4066823 t.vanlieshout@zweminstituut.com
Ralph de Vreede	Manager	070-4066823 R.deVreede@zweminstituut.com

Busvervoer:

DVG personenvervoer/Taxi W. van den Heuvel	0881264000 MvdHeuvel@wvandenheuvelbv.nl

Gemeente Zoetermeer

Contactpersoon:

M. Leckie	netwerkgeregisseur sport	0653775966 m.leckie@zoetermeer.nl
R. Haspers	netwerkgeregisseur sport	0646847203 r.haspers@zoetermeer.nl